

*Program
wychowawczo - profilaktyczny*

*Szkoły Podstawowej nr 14
z Oddziałami Sportowymi i Integracyjnymi*

*w Krośnie
lata 2017-2020*

*"W wychowaniu chodzi właśnie o to,
ażeby człowiek stawał się coraz bardziej człowiekiem
- o to, ażeby bardziej był, a nie tylko więcej miał,
aby więc poprzez wszystko, co ma, co posiada
umiał bardziej i pełniej być człowiekiem,
to znaczy, ażeby również umiał bardziej być nie
tylko z drugimi, ale i dla drugich"*

Jan Paweł II

Podstawa prawna

- Powszechna Deklaracja Praw Człowieka,
- Konwencja o Prawach Człowieka,
- Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej,
- Ustawa o systemie oświaty z dnia 7 września 1991 r. i jej nowelizacje
- Ustawa z dnia 14 grudnia 2016 r. Prawo oświatowe
- Statut Szkoły
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej) z dnia 28 marca 2017 r. w sprawie ramowych planów nauczania dla publicznych szkół
- Rozporządzenie MEN z dnia 27 sierpnia 2012 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego i kształcenia ogólnego w poszczególnych typach szkół,
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej) z dnia 24 lipca 2015 r. w sprawie warunków organizowania kształcenia, wychowania i opieki dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych, niedostosowanych społecznie i zagrożonych niedostosowaniem społecznym
- Rozporządzenie MEN z dnia 30 kwietnia 2013 r. w sprawie udzielania i organizacji pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach.
- Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 czerwca 2015 r. w sprawie realizacji Rządowego programu wspomaganie w latach 2015-2018 organów prowadzących szkoły w zapewnieniu bezpiecznych warunków nauki, wychowania i opieki w szkołach - „Bezpieczna+”
- Ustawa o ochronie zdrowia psychicznego z dn. 19.08.1994 r.,
- Ustawa o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu z dn. 9.11.1995 r.,
- Ustawa o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi z dn. 26.10.1982 r.

- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 31 stycznia 2003 r. w sprawie szczegółowych form działalności wychowawczej i zapobiegawczej wśród dzieci i młodzieży zagrożonych uzależnieniem
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 14 czerwca 2017 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie sposobu realizacji edukacji dla bezpieczeństwa
- Ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 22 lipca 2011 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie bezpieczeństwa i higieny w publicznych i niepublicznych szkołach i placówkach.
- Ustawa z 24 kwietnia 2015 r. o zmianie ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii oraz niektórych innych ustaw.
- Rozporządzenia ministra edukacji narodowej z 18 sierpnia 2015 r. w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii.

ZAŁOŻENIA PODSTAWOWE

1. Społeczność Szkoły Podstawowej nr 14 z Oddziałami Sportowymi i Integracyjnymi w Krośnie stanowią:
 - uczniowie i ich rodzice;
 - pracownicy szkoły: dyrekcja, nauczyciele, pracownicy administracji i obsługi.
2. Nasza szkoła uznaje, że pierwotne i największe prawa wychowawcze do swoich dzieci mają rodzice.
3. Wszyscy pracownicy naszej szkoły są wychowawcami – wychowują swoją osobowością i postawą.
4. Wychowanie w naszej szkole ma charakter integralny, personalny i indywidualny:
 - integralny – obejmuje wszystkie sfery osoby ucznia: fizyczną, psychiczną, moralną i społeczną,
 - personalistyczny - stawia w centrum osobę ucznia,
 - indywidualny – ujmuje indywidualne możliwości psychofizyczne ucznia.
5. Wszyscy członkowie społeczności szkolnej współpracują w atmosferze wzajemnego zrozumienia i szacunku w podejmowaniu wyznaczonych zadań

Określenie celu programu wychowawczego

Celem wszystkich działań szkoły jest :

1. Zapewnianie optymalnych warunków do wszechstronnego rozwoju osobowości ucznia w bezpiecznym i przyjaznym środowisku szkolnym.
2. Kształtowanie postaw twórczych, opartych na akceptowanym społecznie systemie wartości, ukierunkowanych na poszanowanie godności własnej i drugiego człowieka.
3. Stwarzanie warunków do efektywnej współpracy z domem rodzinnym ucznia oraz integracji ze środowiskiem lokalnym.
4. Wzmacnianie poczucia tożsamości indywidualnej, kulturowej, narodowej, regionalnej i etnicznej.

Zadania wychowawcze szkoły

1. Szkoła wspiera działania wychowawcze rodziców, ingeruje oddziaływania wychowawcze własne, rodziny i środowiska.
2. Stwarza środowisko wszechstronnego rozwoju osobowego ucznia (w wymiarze intelektualnym, psychicznym, społecznym, zdrowotnym, estetycznym, moralnym, duchowym).
3. Rozwija u dziecka dociekliwość poznawczą ukierunkowaną na poszukiwanie prawdy, dobra, piękna w otaczającym nas świecie.
4. Kształtuje świadomość konieczności zdobywania wiedzy i poszerzania własnych horyzontów.
5. Szkoła stwarza warunki, aby uczeń był produktywny w realizacji życiowych możliwości: rozwijał swoją kreatywność, innowacyjność i przedsiębiorczość - miał szacunek dla uczciwej i rzetelnej pracy.
6. Uczy zasad współżycia społecznego.
7. Kształtuje w uczniu postawę dialogu, umiejętności słuchania innych i skutecznej komunikacji międzyludzkiej.
8. Uczy tolerancji i akceptacji „inności”.
9. Przygotowuje do rozpoznawania wartości moralnych, dokonywania wyboru i hierarchizacji.
10. Uczy kierować swoim postępowaniem, rozwija umiejętności dokonywania wyboru i poczucie odpowiedzialności za siebie i innych, godzenia wolności własnej z wolnością innych.
11. Uczy pielęgnowania tradycji, szacunku dla wspólnego dobra, osiągnięć nauki i kultury polskiej. Kształtuje postawy patriotyczne.
12. Uczy każdego ucznia odnajdywać miejsce w rodzinie, grupie rówieśniczej, społeczności lokalnej, państwie, Europie i świecie.
13. Umożliwia uczniom poznanie, zrozumienie podstawowych zależności, związków zachodzących w naturalnym środowisku oraz uczy odpowiedniego postępowania wobec niego.
14. Wyposaża uczniów w postawę prowadzenia zdrowego stylu życia.
15. Przygotowuje uczniów do wyboru zawodu i drogi dalszego kształcenia.

Zadania nauczyciela - wychowawcy

1. Identyfikuje ucznia ze szkołą, zapoznaje uczniów i ich rodziców ze Statutem Szkoły i wszystkimi regułami obowiązującymi w placówce.
2. Rozpoznaje środowisko ucznia i „wewnętrzne życie” klasy.
3. Diagnozuje potrzeby wychowawcze uczniów.
4. Zapewnia dzieciom przyjazne i różnorodne środowisko edukacyjne uwzględniające rozwój fizyczny i wielozmysłowe doświadczenie świata w kręgu ludzi, sztuki, techniki i przyrody.
5. Pomaga dziecku umacniać wiarę we własne siły, kształtować prawy charakter i uczyć znajdować radość w pożytecznym działaniu.
6. Zaszczepia postawy pozytywnego i zrównoważonego reagowania w sytuacjach trudnych oraz właściwego sposobu wyrażania ocen i sądów aprobujących lub negujących różne zachowania swoje i innych osób.
7. Rozwija umiejętności współistnienia, współdziałania w grupie rówieśniczej i społecznej poprzez wspólną naukę, zabawę i wybór właściwych form spędzania wolnego czasu.

8. Kształtuje postawy tolerancji i akceptacji wobec innych.
9. Koordynuje oddziaływania wychowawcze własne, szkoły, środowiska lokalnego i domu rodzinnego ucznia.

Zadania rodziców

Rodzice i nauczyciele współdziałają ze sobą w sprawach kształcenia i wychowania dzieci. Współpraca z rodzicami w zakresie działalności wychowawczej szkoły opiera się na zasadach:

- wzajemnego zaufania i życzliwości
- pozytywnej motywacji
- partnerstwa
- jedności oddziaływania
- aktywności i systematyczności

Rodzice:

1. Świadomie współpracują ze szkołą zgodnie z jej założeniami wychowawczymi.
2. Uczestniczą w zebraniach rodziców, dniach otwartych, prelekcjach poświęconych zagadnieniom wychowawczym.
3. Utrzymują stały kontakt z wychowawcą klasy w celu lepszego poznania ucznia w środowisku szkolnym jak i domowym.
4. Klasowe Rady Rodziców reprezentują opinie wszystkich rodziców w Radzie Rodziców.
5. Uczestniczą w badaniach ankietowych i sondażach.
6. Pomagają w organizowaniu imprez i uroczystości klasowych i szkolnych.
7. Wspierają działania innowacyjne szkoły poprzez własną pracę i pomoc materialną.

Formy realizacji celów

- słowo żywe: rozmowy, pogadanki, dyskusje, prelekcje, zajęcia edukacyjne, zajęcia profilaktyczno- wychowawcze, spotkania z pedagogiem, psychologiem, pielęgniarką szkolną, policjantami i innymi zaproszonymi gośćmi, rozmowy z rodzicami, rozmowy z uczniami, szczerze rozmowy rodziców z dziećmi, wywiady,
- słowo drukowane: broszury, ulotki, poradniki, ankiety, testy, artykuły na szkolnej gazetce „pedagog proponuje”, artykuły na stronie internetowej szkoły
- formy plastyczne: gazetki, plakaty, wystawki,
- aktywizujące jednostkę i środowisko: quizy, konkursy plastyczne, muzyczne, literackie, czytelnicze itp., apele, scenki rodzajowe, teatryki małych form, przedstawienia szkolne, wycieczki, filmy edukacyjne, programy edukacyjne, zawody sportowe, zabawy kształtujące postawy i nawyki, zabawy integrujące, rajdy piesze i rowerowe, wycieczki, działalność kół zainteresowań i organizacji działających na terenie szkoły, działalność świetlicy i gromad zuchowych, pomoc koleżeńska, udział w konkursach przedmiotowych szkolnych i pozaszkolnych.

Wizja absolwenta szkoły podstawowej

Absolwent szkoły podstawowej bardzo dobrze funkcjonuje w swoim naturalnym otoczeniu, w domu i w szkole. Pozytywnie patrzy na otaczający go świat, na siebie i innych ludzi. Ma określony, dość szeroki krąg zainteresowań, którym poświęca swój czas, i które stara się rozwijać.

- **Jest samodzielny.** Napotykać na problem, stara się go rozwiązać. Jeżeli trzeba zwraca się o pomoc do osób ze swojego najbliższego otoczenia i korzysta z niej. Działając w grupie poczuwa się do współodpowiedzialności za efekty jej działalności. Cieszy się z sukcesów.
- **Jest kreatywny i przedsiębiorczy.** Z własnej inicjatywy, samodzielnie podejmuje różnorodne zadania, Jest zmotywowany i zdeterminowany w kierunku realizowania celów, czy to osobistych, czy wspólnych. Ma szacunek dla uczciwej i rzetelnej pracy.
- **Jest ciekawy świata.** Chętnie gromadzi wiadomości korzystając z różnych źródeł. Dostrzega złożoność świata, analizuje istniejące w nim zależności i związki przyczynowo- skutkowe. Stara się poszerzać swoją wiedzę, cechuje go oryginalne i niekonwencjonalne myślenie.
- **Jest otwarty.** Chętnie nawiązuje kontakty z innymi osobami, prezentując swój punkt widzenia i rozważając ich poglądy. Wie, że istnieją różne sposoby komunikowania i bez trudu uczy się korzystania z nowoczesnych technologii komunikacyjnych. Łatwo nawiązuje współpracę z innymi ludźmi. W grupie potrafi działać zgodnie z obowiązującymi w niej zasadami. Interesuje się stawianymi przed nim zadaniami, potrafi planować swoje działania na rzecz ich realizacji.
- **Jest krytyczny.** Potrafi selekcjonować i porządkować zdobywane informacje i ocenić ich przydatność do określonego celu.
- **Jest odpowiedzialny.** Stara się przewidzieć skutki swoich działań, wykorzystuje wcześniejsze doświadczenia i gotów jest ponieść konsekwencje swoich czynów. Respektuje przepisy bezpieczeństwa, unika zagrożeń, dostrzega i potrafi przeciwstawiać się patologiom społecznym. Potrafi zapewnić bezpieczeństwo sobie i innym.
- **Docenia wartość rodziny,** troszczy się o jej dobre imię, aktywnie włącza się w rozwiązywanie jej problemów. Okazuje życzliwość i pomoc jej członkom.
- **Szanuje Ojczyznę,** jako dobro wspólne. Zachowuje odpowiednią postawę wobec symboli, obrzędów i tradycji narodowych.
- **Jest tolerancyjny** i ze zrozumieniem traktuje różnice między ludźmi wynikającymi z uzdolnień, różnych możliwości oraz odmienności kulturowych i religijnych. Rozumie, że różnice między ludźmi są czymś normalnym i pożądanym. W każdym stara się dostrzec coś dobrego i zrozumieć go.
- **Jest prawy.** Rozróżnia dobre i złe uczynki w oparciu o system wartości obowiązujący w jego otoczeniu. W swoim zachowaniu wykazuje dobre intencje.
- **Jest wrażliwy.** Prezentuje postawę empatii. Akceptuje uczucia przeżywane przez inne osoby. Pozostaje otwarty na potrzeby innych.
- **Jest punktualny.** Dotrzymuje terminów. Sprawnie posługuje się czasem planując swoje zajęcia. Szanuje czas swój i innych ludzi.

<i>Cele szczegółowe</i>	<i>Zadanie</i>	<i>Odpowiedzialni</i>
Edukacja społeczna		
Stwarzanie warunków do aktywnego i odpowiedzialnego włączania się uczniów w życie klasy i szkoły	<ol style="list-style-type: none"> 1. Integracja uczniów w zespole klasowym poprzez wzajemne poznawanie się, umacnianie więzi koleżeńskich 2. Zapoznanie uczniów z podstawowymi wymaganiami normującymi życie szkolne – analiza praw i obowiązków ucznia 3. Ustalenie wzorów i norm współżycia 4. Organizowanie pracy na rzecz klasy 5. Pobudzanie uczniów do samowychowania i udziału w kontroli i ocenie własnego zachowania 6. Aktywne i odpowiedzialne włączanie się uczniów w organizację imprez i uroczystości klasowych i szkolnych 7. Rozwijanie życia zbiorowego, pracy społecznej na rzecz szkoły i środowiska 	Wychowawcy klas, opiekunowie kół zainteresowań, opiekunowie SU, nauczyciele, wychowawcy świetlicy
Rozwijanie samorządowego i organizacyjnego życia uczniów w szkole	<ol style="list-style-type: none"> 1. Rozwijanie samorządu klasowego, systemu funkcji w klasie 2. Organizacja wyborów do Szkolnego Samorządu Uczniowskiego 3. Aktywny udział uczniów w pracach SU 4. Wybór przedstawicieli uczniów do Rady Szkoły 5. Udział przedstawicieli uczniów w pracach Rady Szkoły 6. Przedkładanie przez uczniów organom szkoły własnych propozycji dotyczących spraw szkolnych 7. Wdrażanie uczniów do szerszej działalności w organizacjach szkolnych : PCK, TPD, pracy w drużynach ruchowych 	Wychowawcy klas, opiekunowie SU, opiekunowie organizacji
Przygotowanie do odgrywania następujących ról społecznych: <ul style="list-style-type: none"> • człowieka pracy • obywatela, • racjonalnego konsumenta, • współtwórcy kultury, • członka grupy • członka rodziny 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Zapoznanie uczniów z prawami dziecka i prawami człowieka 2. Zapoznanie z podstawowymi prawami i obowiązkami wynikającymi z roli ucznia oraz członka szkolnej społeczności, rodziny i kraju 3. Kształtowanie gotowości do uczestnictwa w kulturze, poszanowania tradycji i kultury własnego narodu, a także poszanowania innych kultur i tradycji, określanie swojej przynależności kulturowej poprzez kontakt z wybranymi dziełami sztuki, zabytkami i tradycją w środowisku rodzinnym, szkolnym i lokalnym, uczestniczenie w życiu kulturalnym środowiska rodzinnego, szkolnego, lokalnego oraz wydarzeniach organizowanych przez najbliższą społeczność 4. Kształtowanie wrażliwości estetycznej poprzez kontakt z dziełami literackimi i wytworami kultury, zapoznanie z wybranymi dziełami architektury i sztuk plastycznych należących do polskiego i europejskiego dziedzictwa kultury, wyzwalanie potrzeby kontaktu z literaturą i sztuką dla dzieci 5. Poszukiwanie wartościowych wzorców do naśladowania w literaturze, historii i czasach współczesnych 6. Kształtowanie postaw wyrażających szacunek dla ludzi, niezależnie od religii, statusu materialnego, wieku, wyglądu, poziomu rozwoju intelektualnego i fizycznego oraz respektowanie ich praw, podejmowanie działań w 	Wychowawcy klas, opiekunowie SU, nauczyciele WOS-u, historii, plastyki, religii, języka polskiego, WDŻ, pedagodzy szkolni

	<p>celu zapobiegania dyskryminacji</p> <p>7. Określenie znaczenie rodziny w życiu człowieka</p> <ul style="list-style-type: none"> • ukazanie wartości tradycji rodzinnych i ich wpływu na rozwój osobowości człowieka, • ukazywanie wysiłków rodzicielskich w prawidłowe funkcjonowanie rodziny, uczenie okazywania szacunku, wdzięczności i miłości do rodziców, • realizacja treści programu "Przygotowanie do życia w rodzinie" 	
<p>Kształtowanie postaw społecznych - kształtowanie nawyków dobrego zachowania i efektywnej współpracy, konstruktywnego komunikowania się z rówieśnikami oraz osobami dorosłymi</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Zapoznanie z podstawowymi prawami i obowiązkami wynikającymi z roli ucznia oraz członka szkolnej społeczności, rodziny i kraju 2. Kształtowanie umiejętności przestrzegania obowiązujących reguł 3. Kształtowanie umiejętności nawiązywania i podtrzymywania relacji z rówieśnikami, rozpoznawania ich potrzeb, zgodnej współpracy z innymi, z zachowaniem obowiązujących norm i reguł kultury osobistej 4. Przygotowanie do sprawiedliwego i uczciwego oceniania zachowania własnego i innych ludzi 5. Rozwijanie empatii, umiejętności podejmowania działań mających na celu pomoc słabszym i potrzebującym - wyzwalanie naturalnej potrzeby pomocy innym 6. Kształtowanie poczucia odpowiedzialności wynikającej z koleżeństwa i przyjaźni 7. Organizacja pomocy koleżeńskiej w nauce 8. Kształtowanie postawy akceptacji i tolerancji 9. Wzmacnianie więzi koleżeńskiej, grupowej oraz kształtowanie postawy współpracy 10. Kształtowanie podstawowych umiejętności komunikacyjnych 11. Kształtowanie umiejętności asertywnych <ul style="list-style-type: none"> • przedstawiania własnego zdania i własnych racji (bez agresji) • poznanie i rozwijanie umiejętności odmawiania • uczenie się radzenia z konfliktami na drodze dyskusji – dogadania 12. Systematyczne nauczanie zasad kulturalnego zachowywania się i doskonalenie nawyków w tym zakresie : <ul style="list-style-type: none"> • używanie zwrotów grzecznościowych, • słuchanie i uczestniczenie w rozmowach, • utrzymywanie porządku wokół siebie, na ławce, w szatni, w szkole • dbanie o wspólne mienie 	<p>Wychowawcy klas, nauczyciele poszczególnych przedmiotów, pedagog, psycholog, wychowawcy świetlicy szkolnej</p>
<p>Przygotowanie uczniów do kontynuacji nauki w szkołach ponadpodstawowych oraz aktywnego włączenia się w życie społeczne</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Prowadzenie obserwacji rozwoju zainteresowań edukacyjnych i zawodowych ucznia – wychowanka 2. Kształtowanie właściwego stosunku do obowiązków szkolnych jako wyrabianie nawyku systematycznego i odpowiedzialnego wypełniania obowiązków zawodowych 3. Pomoc w ukierunkowaniu i rozwoju zainteresowań ucznia, aktywne uczestnictwo w zajęciach z doradztwa zawodowego 4. Pogłębianie wiedzy o różnych zawodach i aktualnych potrzebach gospodarki narodowej 5. Współpraca z Poradnią Pedagogiczno - Psychologiczną w Krośnie oraz instytucjami poradnictwa zawodowego w celu ukierunkowania dalszej nauki ucznia 6. Organizowanie wycieczek do zakładów pracy, firm i szkół oraz gromadzenie informacji zawodoznawczych 7. Organizacja dodatkowych zajęć przygotowujących uczniów do egzaminu końcowego 8. Pomoc uczniom w przygotowaniu dokumentacji wymaganej przez szkoły ponadpodstawowe 	<p>Wychowawcy klas, nauczyciele języka polskiego, nauczyciele poszczególnych przedmiotów, pedagogzy, psycholog, doradca zawodowy, zaproszenie goście: pracownicy CIZ oraz MPP-P</p>

Edukacja obywatelska i patriotyczna

<p style="text-align: center;">Kształtowanie szacunku dla własnego regionu i Ojczyzny, symboli narodowych, religijnych oraz pamiątek historycznych</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Budzenie patriotyzmu lokalnego, ukazywanie walorów naszego regionu 2. Propagowanie postaw sprzyjających sumiennemu wypełnianiu własnych obowiązków jako przygotowanie do powinności wobec regionu i Ojczyzny 3. Wyrabianie postaw szacunku i poczucia dumy z symboli narodowych (flaga, godło, hymn), z symboli religijnych, szkolnych oraz symboli regionalnych i rodzinnych 4. Organizacja i udział w uroczystych apelach z okazji Rocznicy Odzyskania Niepodległości i Rocznicy Uchwalenia Konstytucji 3 Maja 5. Ukazywanie sylwetek Wielkich Polaków (postaci historycznych i współczesnych) z podkreśleniem prezentowanych przez nich wartości 6. Kształtowanie szacunku dla polskiej tradycji i obrzędów ludowych, typu: <ul style="list-style-type: none"> • obrzędy bożonarodzeniowe (jasełka, opłatek) i noworoczne • karnawał (zabawa karnawałowa) • powitanie wiosny z uwzględnieniem samorządności uczniów • obrzędy wielkanocne (post, pisanki, dyngus) • obrzędy święta zmarłych (porządkowanie cmentarzy, zapalanie zniczy) • tradycje andrzejkowe 	<p>Wychowawcy klas, nauczyciele historii i j. polskiego, muzyki, plastyki, katecheci, pedagodzy, wychowawcy świetlicy</p>
---	--	---

Edukacja etyczno - moralna

<p style="text-align: center;">Kształtowanie postaw moralnych, kształtowanie sumienia, odkrywanie i przejmowanie świata wartości oraz osiąganie dojrzałej osobowości</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Przygotowanie do rozpoznawania wartości moralnych i ich hierarchii oraz dokonywania odpowiedzialnych wyborów 2. Zapoznanie uczniów z ogólnoludzkimi zasadami moralnymi i etycznymi 3. Kształtowanie właściwych postaw społecznych, interpersonalnych, intrapersonalnych, egzystencjalnych 4. Uczenie krytycyzmu wobec wzorców proponowanych przez środki masowego przekazu 5. Rozwijanie wrażliwości na dobro poprzez ukazywanie atrakcyjności dobra 6. Uświadomienie uczniom wpływu innych osób na kształtowanie własnej drogi życiowej 7. Rozwijanie umiejętności zachowania dystansu wobec niewłaściwych zachowań kolegów oraz wyrabianie nawyku odmawiania na niestosowne propozycje 8. Kształtowanie umiejętności oceny własnego postępowania jako zgodnego lub niezgodnego z normami etycznymi 9. Stwarzanie warunków do realizacji postaw zgodnych z przekonaniem religijnym z zachowaniem tolerancji wobec innych przekonań 10. WYROBIENIE postawy odpowiedzialności za swoje bezpieczeństwo wraz z umiejętnością przewidywania skutków własnych zachowań dla zdrowia swego i innych ludzi – skutki zachowań ryzykownych 	<p>Wychowawcy klas, nauczyciele katecheci, nauczyciele, pedagodzy, nauczyciele bibliotekarze, wychowawcy świetlicy, pracownicy szkoły, zaproszeni goście: policjanci, higienistka, pracownicy KMP i</p>
---	--	---

Krzewienie idei wolontariatu	<ol style="list-style-type: none"> 1. Kształtowanie poczucia odpowiedzialności wynikającej z koleżeństwa i przyjaźni 2. Uwrażliwienie na potrzeby i uczucia innych ludzi 3. Kształtowanie postawy empatii, odpowiedzialności za drugiego człowieka 4. Kształtowanie postawy akceptacji i tolerancji 5. Wyzwalanie naturalnej potrzeby pomocy innym 6. Organizacja pomocy koleżeńskiej w nauce 7. Prowadzenie działalności charytatywnej 	Wychowawcy klas, nauczyciele przedmiotów, katecheci, pedagodzy, wychowawcy świetlicy, opiekunowie kół zainteresowań, opiekunowie wolontariatu	
Edukacja prozdrowotna			
Kształtowanie lub modyfikacja zachowań i postaw zdrowotnych ucznia w takim kierunku, aby sprzyjały zdrowiu i prawidłowemu rozwojowi psychofizycznemu	Zdrowie I Choroba	<ol style="list-style-type: none"> 1. Uzupełnienie i wzbogacenie wiedzy o zdrowiu, jego wartości oraz jego zagrożeniach 2. Ukazanie uczniowi wartości zdrowia jako potencjału, którym dysponuje 3. Przekazanie i utrwalenie zasad zdrowego stylu życia 4. Rozwijanie zdolności do samokontroli, samoobserwacji i samopielęgnacji zdrowia oraz do wspierania innych ludzi w tych zachowaniach 5. WYROBIE postawy odpowiedzialności za swoje zdrowie 6. Utrwalanie umiejętności rozpoznawania symptomów zagrożeń zdrowia fizycznego 7. Kładzenie nacisku na dbałość o zdrowie poprzez aktywność fizyczną 8. Zachęcanie uczniów do zdrowego stylu życia i stwarzanie w szkole warunków i możliwości zachowań sprzyjających zdrowiu 	Wychowawcy klas, pedagodzy, nauczyciele WDŻ, pielęgniarka szkolna
	Radzenie sobie Ze stresem	<ol style="list-style-type: none"> 1. Rozpoznawanie przyczyn, oznak stresu i jego skutków 2. Zapoznanie uczniów ze sposobami radzenia sobie z nim 3. Rozwijanie umiejętności radzenia sobie z napięciem pojawiającym się w trudnych sytuacjach 4. Nauka odprężania i relaksacji 	Wychowawcy klas, psycholog, nauczyciele biologii, pedagodzy
	Higiena osobista	<ol style="list-style-type: none"> 1. Poszerzenie wiadomości na temat roli higieny 2. Kształtowanie nawyków higienicznych 	Wychowawcy klas, nauczyciele biologii, pielęgniarka szkolna
	Żywnienie	<ol style="list-style-type: none"> 1. Poszerzenie wiadomości na temat zdrowego stylu odżywiania się <ul style="list-style-type: none"> • Dieta zbilansowana • Inna propozycja piramidy zdrowego żywienia • Spożycie energii z podstawowych składników odżywczych • Dzielne zalecenia żywieniowe dla młodzieży • Alternatywne sposoby żywienia na przykładzie diety wegetariańskiej • Zaburzenia stanu zdrowia i rozwoju związane z nieprawidłowym odżywianiem 2. Wprowadzenie elementów edukacji konsumenckiej: prawa konsumenta, znakowanie produktów żywnościowych 3. Ukazanie niebezpieczeństw płynących z mody na szczupłą sylwetki 	Wychowawcy klas, nauczyciele biologii, zaproszenie goście-dietetyk, pedagodzy

	Anoreksja I Bulimia	<ol style="list-style-type: none"> 1. Zdobyć podstawowych informacji na temat objawów chorób 2. Zapoznanie z powikłaniami oraz leczeniem anoreksji i bulimii 3. Uświadomienie psychicznego podłoża chorób 	Wychowawcy klas, psycholog, zaproszeni goście-lekarz, dietetyk
Skuteczne i efektywne kształtowanie postaw zgodnych z etyką ekologiczną	Zdrowe środowisko	<ol style="list-style-type: none"> 1. Budzenie świadomości ekologicznej uczniów 2. Nauka ekologicznego życia - kształtowanie postaw proekologicznych. 3. Upowszechnianie wiedzy o zasadach zrównoważonego rozwoju, motywowanie do działań na rzecz ochrony środowiska 4. Uczestnictwo w działaniach mających na celu ochronę i zapobieganie dewastacji środowiska -propagowanie akcji „Sprzątanie Świata”, „Dzień Ziemi” 	Wychowawcy klas, nauczyciele biologii, przyrody, geografii, opiekunowie SU i kół zainteresowań
Stwarzanie warunków do wszechstronnego rozwoju osobowego ucznia, rozwijania jego umiejętności i uzdolnień poprzez różnorodne formy działalności edukacyjnej szkoły		<ol style="list-style-type: none"> 1. Rozwijanie u uczniów świadomości własnych przymiotów, potrzeb i cenionych wartości - samoopoznanie i samoocena <ul style="list-style-type: none"> • rozwijanie świadomości własnych celów i dążeń życiowych • budowanie własnego systemu wartości • budowanie pozytywnego obrazu własnej osoby • uświadomienie swoich mocnych i słabych stron (ograniczeń) • uczenie się wykorzystania swych mocnych stron • rozwijanie wyobraźni i kreatywności; uczenie się autoreklamy 2. Organizacja imprez, uroczystości, spotkań, spektakli i wycieczek według kalendarza imprez i planów wychowawczych klas 3. Udział uczniów w konkursach klasowych, szkolnych i pozaszkolnych 4. Organizacja zajęć pozalekcyjnych według potrzeb i możliwości szkoły 5. Promocja czytelnictwa książek i prasy dziecięcej 6. Prezentację osiągnięć uczniów na forum klasy i szkoły 7. Współpraca z organizacjami społecznymi wspierającymi statutowe zadania szkoły 	Wychowawcy klas, nauczyciele, opiekunowie kół, nauczyciele bibliotekarze, wychowawcy świetlicy
Wspieranie indywidualnego rozwoju ucznia stosownie do jego możliwości i potrzeb, w tym potrzeb specjalnych		<ol style="list-style-type: none"> 1. Rozpoznawanie warunków życia i nauki uczniów wymagających szczególnej opieki i pomocy wychowawczej 2. Prowadzenie badań diagnostycznych 3. Objęcie opieką uczniów wykazujących problemy zdrowotne, z potrzebami specjalnymi, wykazującymi zaburzenia zachowania i stwarzających problemy wychowawcze dotyczące nieakceptowanych zachowań <ul style="list-style-type: none"> • tworzenie klas integracyjnych • prowadzenie zajęć w świetlicy terapeutycznej • funkcjonowanie grup socjoterapeutycznych 4. Organizowanie opieki uczniom z rodzin dysfunkcyjnych, zagrożonych patologią społeczną 5. Organizowanie i prowadzenie działań o charakterze profilaktyczno- wychowawczym 6. Aktywna i systematyczna współpraca z instytucjami i organizacjami wspomagającymi pracę wychowawczą i opiekuńczą szkoły oraz rodzinę 7. Współpraca z Poradnią Psychologiczno - Pedagogiczną w Krośnie 	Wychowawcy klas, nauczyciele, nauczyciele wspomagający, pedagodzy, terapeuci, asystenci rodzin z MOPR, kuratorzy sądowi, pracownicy MPP-P

Edukacja dla bezpieczeństwa

<p style="text-align: center;">Kreowanie bezpiecznego środowiska poprzez kształtowanie pozytywnego klimatu szkoły</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Budowanie poczucie przynależności do społeczności szkolnej, poczucia wspólnoty 2. Poprawa jakości relacji społecznych (stosunki nauczyciel – uczeń troska o dobro ucznia, stosunki pomiędzy uczniami, związki przyjacielskie, relacje między nauczycielami oraz między nauczycielami i dyrektorem szkoły, relacje między szkołą i rodzicami, oraz między szkołą i społecznością lokalną) <ul style="list-style-type: none"> • wsparcie i zaangażowanie nauczycieli: stopień indywidualnego podejścia do uczniów i ich problemów w nauce, wspieranie uczniów – zwłaszcza tych, którzy mają problemy w nauce, odpowiedni do możliwości uczniów dobór wymagań • udział uczniów w podejmowaniu decyzji (branie pod uwagę opinii uczniów, dostrzegane przez uczniów możliwości wywierania wpływu na procesy decyzyjne w szkole oraz dyskusowania spraw krytycznie przez nich postrzeganych • stwarzanie szans na odniesienie sukcesu: bezstronność i sprawiedliwość oceny wyników w nauce, gwarantowanie wszystkim uczniom szans na sprostanie wymogom stawianym przez szkołę • uszanowanie podmiotowości ucznia, czyli prymat potrzeb rozwojowych ucznia nad wymogami przedmiotów • przeciwdziałanie procesom etykietowania: bezpodstawne, przedwczesne przypisywanie winy uczniom, poczucie bycia nadmiernie karany i posiadania u innych zdecydowanie negatywnej opinii o sobie • przeciwdziałanie wyobcowaniu: poczucie izolacji i alienacji w szkole i klasie zarówno ze strony nauczycieli, jak i współuczniów • integracja grona pedagogicznego i budowanie więzi oraz dobrej współpracy między pracownikami 3. Otwartość szkoły na nowe, niekonwencjonalne pomysły i propozycje 4. Aktywny i otwarty sposób porozumiewania się z opiekunami uczniów, włączanie rodziców w życie szkoły 	<p>Wychowawcy klas, nauczyciele, opiekunowie SU i kół zainteresowań</p>
<p style="text-align: center;">Ograniczenie zachowań agresywnych i przemocy w szkole</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Wczesne diagnozowanie problemu i rozwijanie strategii przeciwdziałania patologii 2. Podniesienie poziomu bezpieczeństwa: monitoring, dyżury 3. Likwidowanie wśród uczniów zachowań agresywnych oraz przeciwdziałanie ich powstawaniu i utrwalaniu się. <ul style="list-style-type: none"> • dostarczenie wiedzy na temat czym jest agresja i przemoc • kształtowanie umiejętności rozpoznawania przejawów agresji, przemocy na terenie szkoły i poza nią • zapoznanie ze sposobami radzenia sobie z przemocą i agresją • ukazanie konsekwencji zachowań agresywnych - przemoc • ukazanie sposobów radzenia sobie z negatywnymi emocjami 4. Kształtowanie umiejętności adekwatnego reagowania w sytuacjach trudnych i konfliktach, wzrost kompetencji nauczycieli i rodziców w zakresie radzenia sobie w sytuacji agresji i przemocy 5. Zorganizowania profesjonalnej pomocy uczniom uwikłanym w sytuacje przemocy 6. Zaangażowanie środowiska rodzinnego w pracę nad poprawą bezpieczeństwa w szkole 7. Przekazanie informacji na temat instytucji i osób pomagającym ofiarom przemocy i agresji 8. Podejmowanie działań na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie, w szczególności w ramach pracy w zespole interdyscyplinarnym 	<p>Wychowawcy klasy, nauczyciele, pracownicy MPP-P, MOPR, KMP, pedagodzy</p>

<p>Promocja zdrowego stylu życia, opóźnianie wieku inicjacji oraz ochrona uczniów przed podejmowaniem zachowań ryzykownych</p>	<p>Nikotynizm Alkoholizm Narkomania Dopalacze Leki Zachowania niezgodne z prawem</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Wczesne diagnozowanie zagrożeń i rozwijanie strategii przeciwdziałania patologii 2. Zwiększanie wiedzy na temat uzależnień i zagrożeń z nimi związanych - <ul style="list-style-type: none"> • wprowadzenie pojęcia „używanie” i „nadużywanie” • pogłębienie świadomości o uzależnieniu i współuzależnieniu • uczenie umiejętności obrony przed naciskiem otoczenia • ukazanie zdrowotnych, społecznych, ekonomicznych i moralnych następstw uzależnień • kształtowanie właściwego stosunku do osób uzależnionych 3. Organizowanie zajęć profilaktyczno- wychowawczych 4. Prowadzenie zajęć edukacyjnych z dziećmi w ramach godzin wychowawczych, ścieżek edukacyjnych i poszczególnych przedmiotów nauczania, spotkań , projekcji filmów 	<p>Wychowawcy klas, pedagogzy, nauczyciele poszczególnych przedmiotów, pracownicy MPP-P, MOPR, KMP,</p>
<p>Kształtowanie umiejętności uczniów w zakresie prawidłowego funkcjonowania w środowisku cyfrowym, w szczególności tzw. nowych mediów</p>	<p>Internet- bezpieczeństwo w sieci</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Edukacja w zakresie posługiwania się Internetem 2. Edukacja dzieci w zakresie bezpieczeństwa w Internecie 3. Promocja bezpiecznych zastosowań sieci 4. Certyfikowanie i promocja bezpiecznych stron i serwisów internetowych 	<p>Wychowawcy klas, pedagogzy, nauczyciele informatyki</p>
	<p>Współczesne środki przekazu, mass media</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Uświadomienie wpływu mass mediów na organizację czasu wolnego, 2. Zapoznanie z negatywnymi i pozytywnymi skutkami oddziaływania współczesnych środków przekazu 3. Kształcenie postawy selektywnej w stosunku do wytworów współczesnej techniki: telewizji, komputera, telefonu, radia 4. Pogłębianie samoświadomości uczniów w zakresie preferowanego stylu odbioru informacji i form spędzania czasu wolnego 	<p>Wychowawcy klas, pedagogzy szkolni</p>
<p>Upowszechnianie wiedzy o bezpieczeństwie oraz kształtowanie właściwych postaw wobec zagrożeń i sytuacji nadzwyczajnych</p>	<p>Bezpieczeństwo w domu, szkole, w drodze do szkoły, podczas zabawy</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Utrwalenie i poszerzenie wiadomości dotyczących potrzeby zachowania bezpieczeństwa w różnych sytuacjach <ul style="list-style-type: none"> • bezpieczeństwo w czasie zajęć wychowania fizycznego, podczas zabaw ruchowych, gier rajdów, wycieczek, wyjazdów na zawody • wakacyjne przestrogi - zachowania w sytuacjach kryzysowych 2. Wyrobienie postawy odpowiedzialności za swoje bezpieczeństwo wraz z umiejętnością przewidywania skutków własnych zachowań dla zdrowia swego i innych ludzi 3. Poznanie numerów alarmowych 4. Rozwijanie umiejętności troski o własne bezpieczeństwo w relacjach z innymi 	<p>Wychowawcy klas, pedagogzy, zaproszeni goście: pracownicy KMP</p>
	<p>Udzielanie pierwszej pomocy</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Poznanie przykładów wielu nieprzewidzianych zdarzeń, w których konieczne są działania pierwszej pomocy 2. Zaznajomienie uczniów z zasadami udzielania pierwszej pomocy w przypadku zagrożenia życia i zdrowia poszkodowanych 3. Nauka zachowania się na miejscu wypadku i sposobu prowadzenia akcji ratunkowej 4. Uświadomienie uczniom wagi udzielania pomocy przedlekarskiej 5. Doskonalenie umiejętności potrzebnych przy udzielaniu pierwszej pomocy 6. Nabycie umiejętności szybkiego reagowania i podejmowania decyzji 	<p>Wychowawcy klas, nauczyciele EDB, wychowania fizycznego, pielęgniarka szkolna, pedagogzy, zaproszeni goście: pracownicy KMP</p>

Ewaluacja

Przebieg realizacji programu będzie monitorowany przez cały okres trwania jego realizacji. Na koniec roku szkolnego zespół dokona oceny skuteczności programu, zakresu wykonanych działań i sformułuje wnioski i rekomendacje, które będą stanowiły podstawę do wprowadzenia ewentualnych zmian w programie na następny rok. Ewaluacja końcowa zostanie przeprowadzona w ostatnim roku realizacji programu w reprezentatywnej grupie nauczycieli, uczniów i rodziców. Celem badania ewaluacyjnego będzie sprawdzenie jakości i efektywności prowadzonych działań wychowawczych, oszacowanie stopnia realizacji celów pracy wychowawczej zawartych w programie i wprowadzenia korekt w programie realizowanym w kolejnych trzech latach. Całościowa ewaluacja będzie przeprowadzona przy pomocy dostępnych metod diagnostycznych.